

3. Anglosaské obdobie (410 – 1066)

(pracovný hárok k semináru z Dejín Veľkej Británie)

Dôležité dátumy: 410, 597,

Vlastné mená: Vortigern, Wroxeter (grófstvo Shropshire), Sutton Hoo, Hibernia, Svätý Patrick, Valhalla

Slovná zásoba: **to be infested with barbarians** byť zaplavený/zamorený barbarmi, **to handle sthg** zvládnuť niečo, **to hire sb** najat' niekoho. **to deal with sthg** vysporiadať sa s niečím, **refugee** utečenec, **a hoard** poklad (napr. mincí), **to exploit a yawning vacuum of power** využiť obrovské vákuum moci, **a boon** výhoda, **a curse** preklatie, **to make a spectacular blunder** dopustiť sa kardinálnej chyby, **to turn on sb** obrátiť sa proti niekomu, **to pillage** drancovať, **dismayed** krajne znepokojený, **a faux pas** spoločenský prešľap, **a process of adaptation** process adaptácie (**in contrast to annihilation** v protiklade k úplnému vyhladeniu), **make-do** provizórny, **hybrid improvised world** nesúrodý improvizovaný svet, **poised between Roman ruins and Anglo-Saxon beginnings** balancujúci medzi rímskymi ruinami a počiatkami anglosaskej éry, **tiles** dlaždice, **paving** dlažba, **basilica** bazilika, **to fall in (roof)** prepadnúť sa (o streche), **timber structure** drevená konštrukcia, **phantom Britannia** príznak (rímskej Británie), **to become more makeshift** byť stále viac provizórny, **the fabric of life** štruktúra života, **to become threadbare** rozpadávať sa, **to hanker after sthg** túžiť po niečom, **to bear startling resemblance to sthg** niest' zarážajúcu podobnosť s niečím, **a culture based on blood feud** kultúra založená na pokrvných sporoch, **punishment by ordeal** trest božím súdom, **plunder** plieniť, **a glue of loyalty** (prenesene) tmel spolupatričnosti, **the relics of sthg** pozostatky, resp. (sväté) relikvie, **to be teased by a question** byť sužovaný otázkou, **a pagan Valhala** pohanská Valhala, **the history of conversion** história christianizácie, **warriors carrying Christian gospels** bojovníci prinášajúci kresťanské evanjeliá, **patrician** patricij, **to be kidnapped** byť unesený, **to be ordained** byť vysvätený za kňaza, **to be visited by prophetic dreams** mať prorocké sny, **a messenger of the gospel** posol evanjelia, **a monastic ideal of a retreat** rehoľnícky ideál života v ústraní, **a stronghold** pevnosť, **an encampment of God** stánok boží, **dragon slayers** drakobijci

TASK 1: *Pozrite si prvú časť s názvom Začiatky – Beginnings dokumentárneho filmu BBC História Británie. Simon Shama v ňom hovorí o začiatkoch anglosaského obdobia v 5. storočí. Počúvajte, robte si poznámky a odpovedajte na nasledujúce otázky.*

1. Prečo je začiatok 5. storočia považovaný za “skutočne prelomové” obdobie v histórii Británie?

2. S ktorou udalosťou z nedávnej histórie Veľkej Británie Simon Shama porovnáva príchod Anglosasov v 5. storočí?
3. Čo všetko možno usúdiť z analýzy pokladu, ktorý bol objavený v roku 1992 pri dedine Hoxne v grófstve Suffolk?
4. Čo spôsobilo, podľa Simona Shamu, príchod Anglosasov do Anglicka?

ÚLOHA č. 2 *Zadanie rovnaké ako pri Úlohe č. 1*

1. Existujú archeologické dôkazy o tom ako obyvatelia Británie strácali svoje stavitel'ské zručnosti v priebehu 5. storočia?
2. Vysvetlite kto vládol v Británii po odchode légii a ktoré časti ostrovov ovládal.
3. Ako možno v 5. storočí charakterizovať spolužitie pôvodných obyvateľov Británie – romanizovaných Keltov s germánskymi novousadlíkmi zo severnej Európy?
4. Čím sa líšil spoločenský systém anglosaských usadlíkov od života Rimanov, ktorí obývali Britániu do 5. storočia?

ÚLOHA č. 2 *Zadanie rovnaké ako pri Úlohe č. 1*

1. Kde a kedy sa na Britských ostrovoch začal proces christianizácie? Kto bol jeho iniciátorom a čo vieme o živote tohto muža?
2. Aké dielo a ktorý autor sú pre historikov najdôležitejším prameňom pre výskum christianizácie anglosaských vládcov?
3. Akú metaforu používa autor diela na vysvetlenie zmyslu pozemského života vo vzťahu k večnosti – t. j. s obdobím pred narodením a po smrti človeka?
4. Ktoré dve skupiny misionárov súperili medzi sebou v boji o pokresťančovanie Anglicka? Ktorá z nich bola pre Ctihodného Bédu to pravou autoritou viery?

Testové otázky zo seminára

- Popíšte podrobne nájazdy germánskych kmeňov do Británie v 5. storočí. (Nezabudnite spomenúť historické pramene, osud romanizovaných Keltov ako aj svedectvo z archeologických výskumov.)
- Vysvetlite ako prebiehal proces christianizácie Britských ostrovov s dôrazom a pokresťančovanie anglosaských kráľovstiev. (Nezabudnite porovnať keltských a rímskych misionárov, sv. Patrika, Augustína a anglosaské káštory.)